ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

Β’ & Γ’ ΛΥΚΕΙΟΥ

4 ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΔΟΙ

ΕΠΙΛΕΓΟΜΕΝΟ – ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

Ένα μάθημα που σε μαθαίνει
να σκέφτεσαι.

Ρωτώ Συζητώ Εξετάζω Σκέφτομαι

Ι.

Γενικά για το μάθημα

Τι σχέση έχει η Φιλοσοφία με τη ζωή μου;

1

Οι φιλοσοφικές ιδέες συνδέονται με ερωτήματα που μας **απασχολούν σήμερα.**

2

Μαθαίνω να εξετάζω **διαφορετικές απόψεις.**

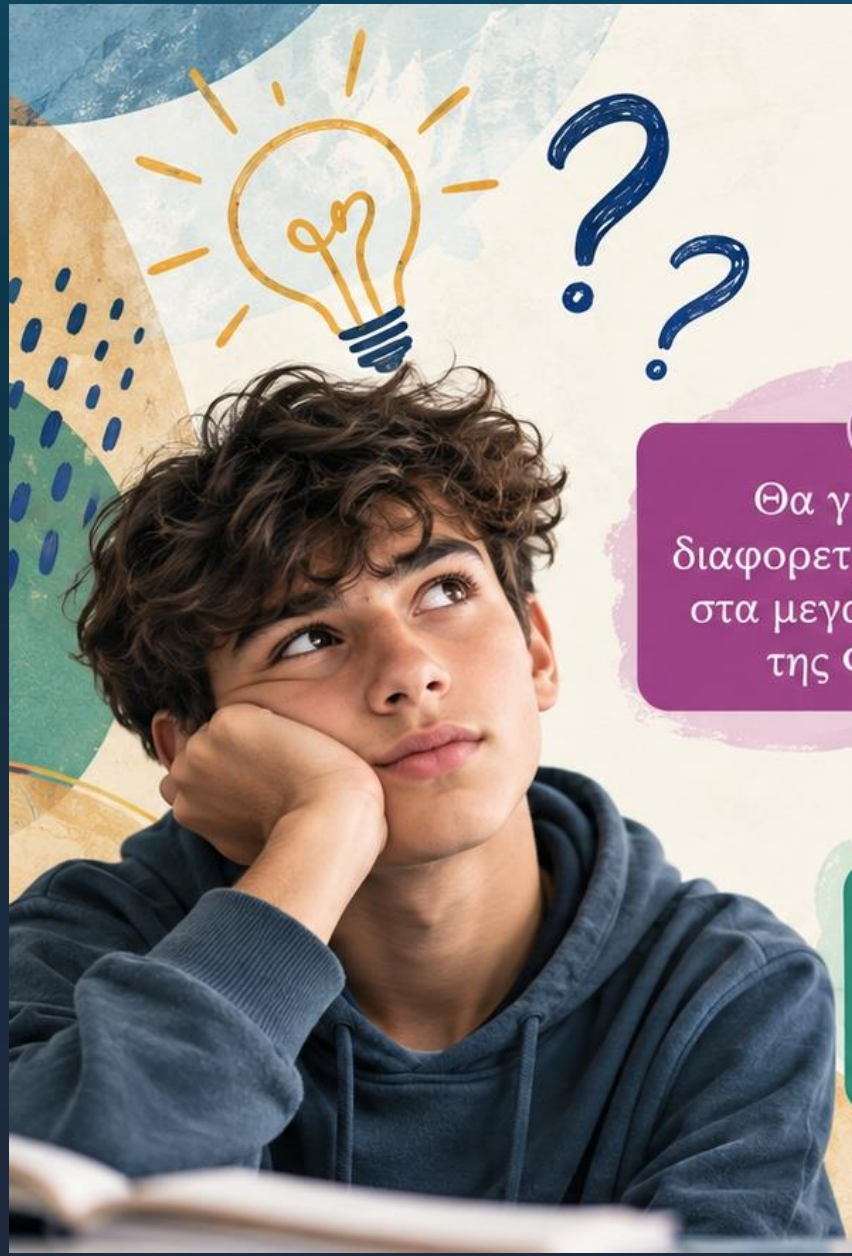
3

Συνδέω τη σκέψη με τις **επιλογές** και την **καθημερινότητά μου.**

Από τη θεωρία → στη ζωή

Το άκουσα.
Το διάβασα.
Το είδα στο διαδίκτυο.
Άρα είναι αλήθεια;
Σταματώ
Εξετάζω
Ζητώ τεκμήρια
Κρίνω
BREAKING NEWS
ΛΟΓΙΚΗ
ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

Δεν θα μάθουμε μία μόνο απάντηση

1. Θα γνωρίσουμε διαφορετικές απαντήσεις στα μεγάλα ερωτήματα της Φιλοσοφίας.
2. Ακούμε διαφορετικές απόψεις.
3. Εξετάζουμε τα επιχειρήματά τους.
4. Συγκρίνουμε τις απαντήσεις.
5. … και σχηματίζουμε τη δική μας τεκμηριωμένη άποψη.

Οι ιδέες αλλάζουν μέσα στον χρόνο.

Από την **αρχαία Ελλάδα**
μέχρι σήμερα,
οι φιλόσοφοι προσπάθησαν
να απαντήσουν
σε μεγάλα ερωτήματα.

↓

Πώς **άλλαξαν**
οι απαντήσεις;

↓

Και γιατί εξακολουθούν
να **μας απασχολούν;**

Η Φιλοσοφία
στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση άλλων χωρών

Στοιχεία κυρίως από το Λύκειο (ανώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση)

Χώρα / Σύστημα	Θέση της Φιλοσοφίας στο εκπαιδευτικό σύστημα (Λύκειο / ανώτερη δευτεροβάθμια)	Βασική έμφαση / Χαρακτηριστικά
Γαλλία	**ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ** στην τελευταία τάξη του Λυκείου (Terminale) της γενικής εκπαίδευσης – 4 ώρες/εβδομάδα.	• Κριτική σκέψη • Ερώτημα και αναζήτηση της αλήθειας • Επιχειρηματολογία
Ισπανία	**ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ** στο 1ο έτος (Φιλοσοφία) και στο 2ο έτος (Ιστορία της Φιλοσοφίας) του Bachillerato (κοινά μαθήματα).	• Εντοπισμός φιλοσοφικών προβλημάτων • Διάλογος και επιχειρήματα • Αυτόνομη και τεκμηριωμένη κρίση
Πορτογαλία	**ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ** ως μέρος της γενικής εκπαίδευσης των επιστημονικο-ανθρωπιστικών κατευθύνσεων του Ensino Secundário (Λύκειο).	• Προβληματοποίηση και εννοιολόγηση • Επιχειρηματολογία • Φιλοσοφικός δοκίμιο/στοχασμός
Φινλανδία	**ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ** 4 υποχρεωτικές πιστωτικές μονάδες στη γενική ανώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση και 4 προαιρετικές.	• Αξίες και ηθική σκέψη • Αξιολόγηση διαφορετικών απόψεων • Εφαρμογή σε πραγματικά ζητήματα
Γερμανία	**Διαφοροποιείται ανά κρατίδιο** Η Φιλοσοφία/Ηθική προσφέρεται σε διαφορετικές μορφές στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση, συχνά ως εναλλακτική επιλογή προς τα Θρησκευτικά.	• Ηθικός προβληματισμός • Αξίες • Διάλογος
Ελβετία	**Διαφοροποιείται ανά καντόνι** Η Φιλοσοφία προσφέρεται σε διαφορετικές μορφές στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση.	• Φιλοσοφικός και ηθικός στοχασμός • Κριτική εξέταση σύγχρονων ζητημάτων • Διάλογος
Διεθνές Απολυτήριο (IB)	Αυτοτελές μάθημα στο Diploma Programme (επιλογής). **“Doing philosophy” – «Φιλοσοφώ»**	• Οι μαθητές ασκούνται ενεργά στη φιλοσοφική σκέψη • Εξετάζουν διαφορετικές οπτικές • Αναπτύσσουν επιχειρήματα και διαμορφώνουν ανεξάρτητη κρίση

Κοινή κατεύθυνση: από την απομνημόνευση → στην ενεργό φιλοσοφική σκέψη

Κριτική σκέψη • διάλογος • επιχειρηματολογία • τεκμηριωμένη κρίση

ΙΙ. Τι θέλουμε να κερδίσεις από το μάθημα;

Γενικοί σκοποί του μαθήματος

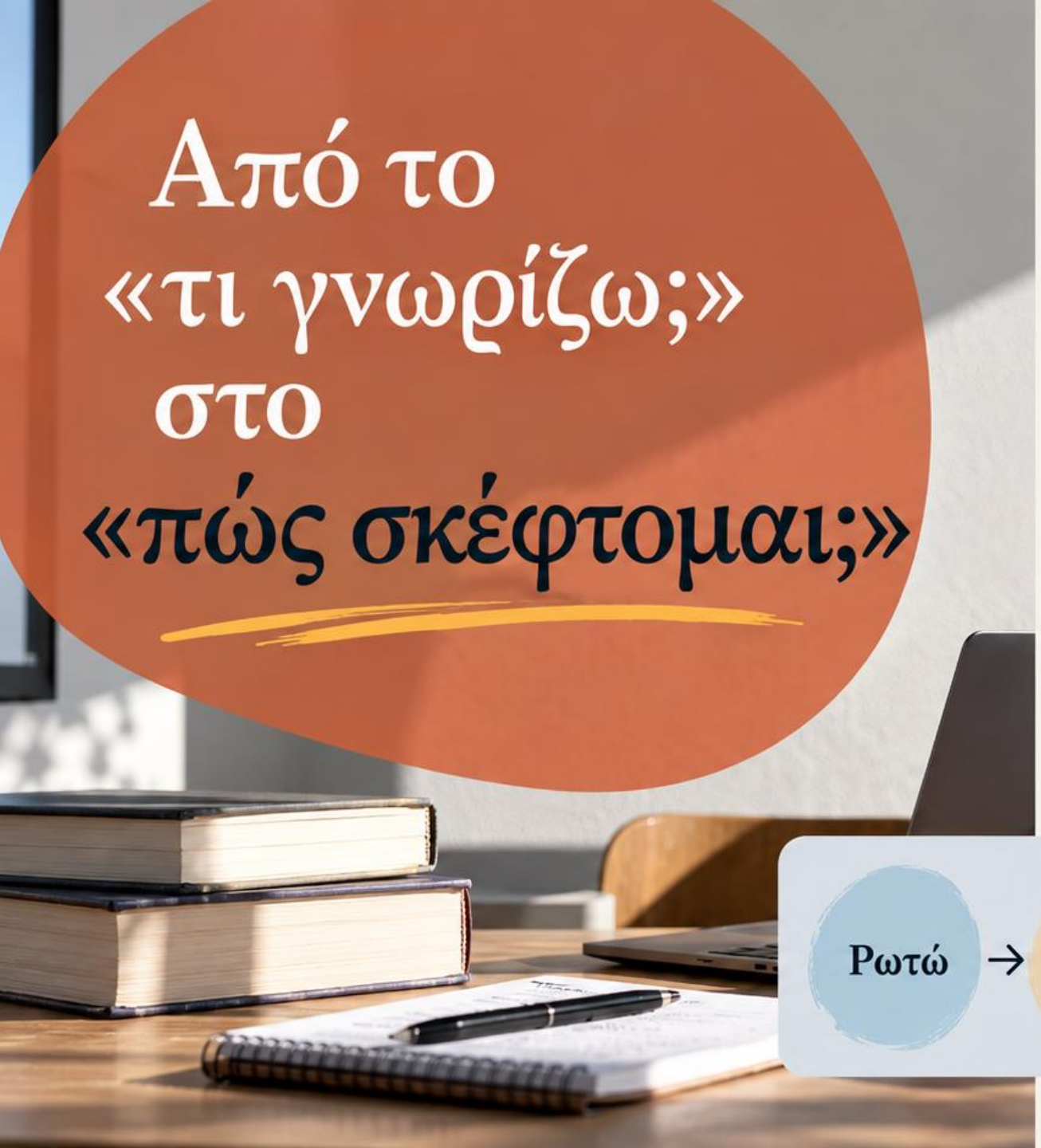

Γνώση: να γνωρίσεις βασικές έννοιες και ιδέες της Φιλοσοφίας και της Λογικής.

Στάση: να μάθεις να βλέπεις τα ζητήματα με ανοιχτό και κριτικό πνεύμα.

Δεξιότητες: να ρωτάς, να αναλύεις, να συγκρίνεις και να αξιολογείς.

Όχι μόνο να ξέρεις. Να μάθεις να σκέφτεσαι.

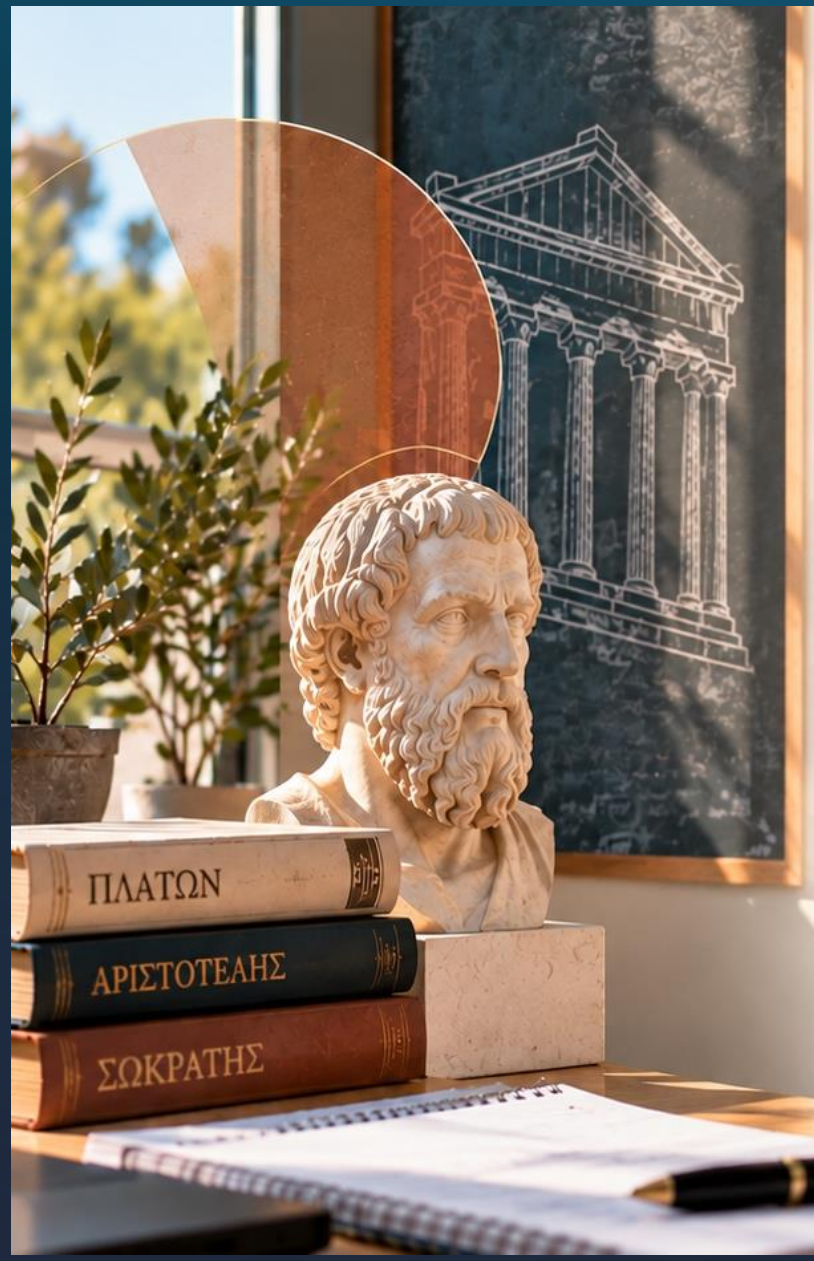

Από το «τι γνωρίζω;» στο «πώς σκέφτομαι;»

Στο μάθημα θα μάθεις να:

- **Εξετάζεις** τις ιδέες και τα επιχειρήματα.
- **Συνδέεις** τη Φιλοσοφία με τη ζωή σου.
- **Διαμορφώνεις** τη δική σου τεκμηριωμένη άποψη.

Ρωτώ → Εξετάζω → Συγκρίνω → Αμφισβητώ → Τεκμηριώνω

III.

Ειδικοί στόχοι του μαθήματος

Τι θα μάθεις να κάνεις μέσα από το μάθημα;

Τι θα μάθεις στο μάθημα;

Τι είναι η Φιλοσοφία;
Τι την ξεχωρίζει από άλλα πεδία σκέψης.

→

Πώς γεννιέται ένα **φιλοσοφικό ερώτημα;**

→

Ποιοι είναι οι **βασικοί κλάδοι** της Φιλοσοφίας;

↓

Πώς χτίζεται ένα φιλοσοφικό **επιχείρημα;**

→

Πώς συνδέεται η Φιλοσοφία με την **καθημερινή ζωή;**

→

Από το ερώτημα στην ιδέα, στο επιχείρημα, **στην πράξη.**

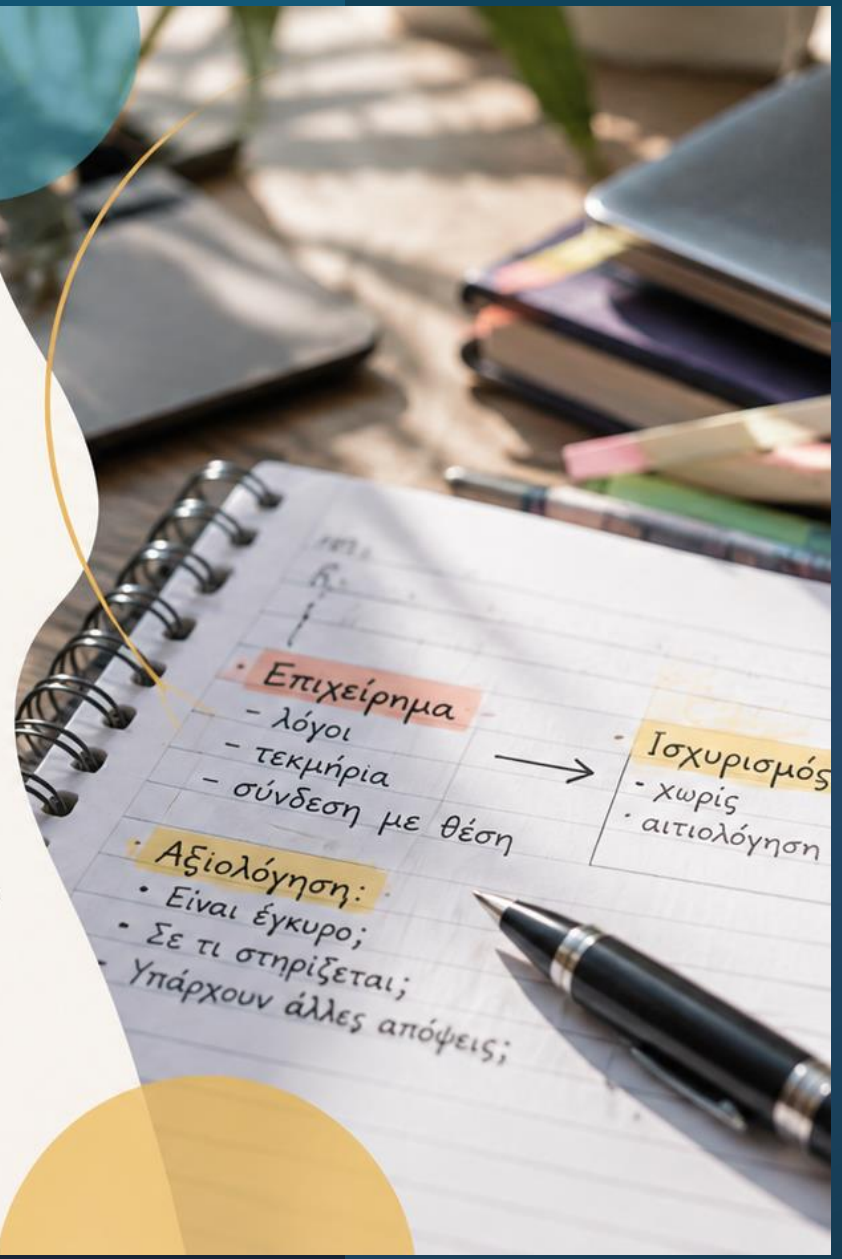
…και τι θα μπορείς να κάνεις;

01 | Να εξετάζεις **διαφορετικές** απαντήσεις.

02 | Να **συγκρίνεις** τις ιδέες και τα επιχειρήματα.

03 | Να **ξεχωρίζεις** ένα έγκυρο επιχείρημα από έναν απλό ισχυρισμό.

Δεν αρκεί να έχεις άποψη…
μαθαίνεις να την **τεκμηριώνεις**.

Ποια στάση θα καλλιεργήσεις;

Να βλέπεις τα ζητήματα με **ανοιχτό και κριτικό πνεύμα.**

Να αναζητάς και να εξετάζεις **διαφορετικές απόψεις.**

Να κατανοείς τη σημασία της Φιλοσοφίας **στη ζωή και στην κοινωνία.**

Ερώτηση → Διάλογος → Εξέταση → Συμπέρασμα

Δεν δίνονται έτοιμες απαντήσεις.

Το μάθημα ξεκινά από τις **ερωτήσεις** σας.

Ο καθηγητής με **ερωτήσεις και διάλογο**, σας βοηθά να ξεδιπλώσετε τη **δική σας σκέψη**.

Ρωτώ → Σκέφτομαι → Συζητώ → **Ανακαλύπτω**

Θα δουλέψουμε με φιλοσοφικά κείμενα...

Αλλά δεν θα μένουμε μόνο στη θεωρία. Θα τα χρησιμοποιούμε ως αφετηρία για:

- Ερωτήσεις
- Διάλογο
- Εξέταση των ιδεών
- Ανάπτυξη επιχειρημάτων

Διαβάζω → Κατανοώ → Συζητώ → Τεκμηριώνω

Από το κείμενο στη σκέψη

Διαβάζουμε
Συζητούμε
Επιχειρηματολογούμε
Κρίνουμε

Δεν μαθαίνουμε
τις ιδέες
απομονωμένα.

Τις συνδέουμε
με ερωτήματα,
με τον διάλογο
και με τη ζωή.

Η Φιλοσοφία δεν είναι μόνο γνώση.
Είναι τρόπος σκέψης.

Πώς θα αξιολογείστε;

01

Δεν αξιολογείται μόνο το **τι ξέρετε.**

02

Αξιολογείται και το **πώς σκέφτεστε.**

03

Συμμετοχή και **διάλογος** στην τάξη.

04

Γραπτή **εξέταση.**

05

Εργασίες / **projects.**

06

Γνώση + Σκέψη + **Τεκμηρίωση.**

Είδη αξιολόγησης

- **Συμμετοχή** στην τάξη και στον διάλογο
- Γραπτή **εργασία** και ασκήσεις
- Εργασία στο **σπίτι**
- Συνθετικές / **ερευνητικές** εργασίες **(Projects)**
- **Παρουσίαση** της εργασίας στην τάξη
- **Προαιρετικές** εργασίες

Δεν μετρά μόνο η απομνημόνευση.
Μετρά και η σκέψη, η συμμετοχή και η τεκμηρίωση.

Διαγώνισμα και τελική εξέταση

Διαγώνισμα (45’)

Άσκηση 1 – Αντιστοίχιση
Κάθενα από τα στοιχεία της στήλης Α αντιστοιχεί με ένα από τα στοιχεία της στήλης Β.

15 μονάδες

Άσκηση 2 – Σωστό / Λάθος
Να προσδιορίσετε αν το περιεχόμενο των προτάσεων είναι σωστό ή λάθος.

15 μονάδες

Άσκηση 3 – Πολλαπλής επιλογής
Να επιλέξετε τη σωστή απάντηση.

15 μονάδες

Άσκηση 4 – Σύντομη απάντηση
Να δώσετε μία σύντομη απάντηση (έκταση: 70 – 110 λέξεις).

25 μονάδες

Άσκηση 5 – Παράθεμα και ερωτήματα
Αφού μελετήσετε το παραθέμα και αξιοποιήσετε τις φιλοσοφικές σας γνώσεις, να απαντήσετε στα ερωτήματα που ακολουθούν.

30 μονάδες

Τελική γραπτή εξέταση (90’)

ΜΕΡΟΣ Α’
50 μονάδες

Άσκηση 1 – Αντιστοίχιση
Κάθενα από τα στοιχεία της στήλης Α αντιστοιχεί με ένα από τα στοιχεία της στήλης Β.

15 μονάδες

Άσκηση 2 – Σωστό / Λάθος
Να προσδιορίσετε αν το περιεχόμενο των προτάσεων είναι σωστό ή λάθος.

15 μονάδες

Άσκηση 3 – Πολλαπλής επιλογής
Να επιλέξετε τη σωστή απάντηση.

20 μονάδες

ΜΕΡΟΣ Β’
50 μονάδες

Άσκηση 4 – Σύντομη απάντηση
Να δώσετε μία σύντομη απάντηση (έκταση: 70 – 110 λέξεις).

20 μονάδες

Άσκηση 5 – Παράθεμα και ερωτήματα
Αφού μελετήσετε τα παραθέματα και αξιοποιήσετε τις φιλοσοφικές σας γνώσεις, να απαντήσετε στα ερωτήματα που ακολουθούν.

30 μονάδες (15 + 15)

Και τελικά... τι σημαίνει αυτό για σένα;

Το μάθημα δεν είναι μόνο ύλη, διαγωνίσματα και βαθμοί.

Είναι μία ευκαιρία να αποκτήσεις έναν πιο καθαρό τρόπο σκέψης για τον κόσμο και τον εαυτό σου.

Από το μάθημα → **στη σκέψη** → **στις επιλογές σου** → **στη ζωή σου**

Γιατί να επιλέξεις ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ;

Β’ & Γ’ ΛΥΚΕΙΟΥ

4 ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΔΟΙ

—

ΕΠΙΛΕΓΟΜΕΝΟ – ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ

Υπουργείο Παιδείας
Αθλητισμού και Νεολαίας

Φιλοσοφία

aantzoulis@schools.ac.cy | +357 22800895 / +357 24821379

Αντρέας Αντζουλής | Διδάκτωρ Νεοελληνικής Φιλολογίας ΕΚΠΑ
Επιθεωρητής Μέσης Εκπαίδευσης Φιλολογικών Μαθημάτων

Υπεύθυνος Ομάδας Αναλυτικού Προγράμματος Φιλοσοφίας
Συνυπεύθυνος Ομάδας Αναλυτικού Προγράμματος Λογοτεχνίας